

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1927. április 27.

Felkiós szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA:
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1 évre 9 Pengő, 1 hónap 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 94. szám.

Az osztrák választás mérlege

A mintaszerűen lefolyt osztrák választás egyik pártjának sem hozott döntő győzelmet. A választási számadatokkal minden országban nagyon ügyesen lehet és szoktak manipulálni és egy kis rabulisztikával minden párt magát deklarálhatja győztesnek. Ez az eset most Ausztriában is, ahol minden párt győztesnek tekinti magát és ugyanabból a választási eredményből a keresztényszocialisták épügi mint a szociáldemokraták a saját győzelmüket magyarázzák.

Kevés európai választást előzőtt meg olyan nagyarányú és modern technika minden eszközét igénybevevő heves küzdelem, mint ami az osztrák alkotmányos küzdelem már hosszú hetekkel megelőzte. A nemzetgyűlési választási harcban inkább az elvek ütköztek össze és ezen a ponton Seypel kancellár vezetésével a keresztényszocialisták és a nagynemzetekkel kovácsoltak össze erős polgári blokkot, amely céljait a tulságosan erős szocialista ellenzék letörését és egy homogén, abszolút többséggel rendelkező kormányt alakítását tűzte ki. Seypel kancellár taktikája nem sikerült, az osztrák parlament erőviszonyai jóformán semmit sem változtak s ha változtak is, az három-négy mandátum nyereséget jelent a szocialistáknak, akik alig tíz-tizenkét mandátummal rendelkeznek kevesebbel, mint a kormánypárt. Ezzel szemben a szocialisták több mint százezer szavazatnyereséget tudnak felmutatni az egységes polgári pártok alig tízenöt ezer szavazatnyereségével szemben, ami kétségtelenül mutatja a szocialista párt előretörését.

Más a helyzet a községtanácsi választásokon. Itt a szocialisták nemcsak megtartották bécsi vezetőszerpükét, hanem új községtanácsok vezetését is megszerezték maguknak. Igaz, hogy ezen a téren a szocialisták és a polgári blokk mérkőzése az elméletől igen súlyos gyakorlati kérdésekre terelődött át, hiszen a választás azon fordult meg, hogy fenmaradjon-e Breiter-féle Mieterschutz törvény, amely szerint a lakók továbbra is az aranykorona számának megfelelő papirkoronát fizetik lakbérül és a lakások felszabadításáról a szocialisták győzelme következtében még sokáig szó sem legyen. Ha a községtanács választásokon elbuktak volna a szocialisták, az a lakások felszabadulását és olyan lakbérzúszorát jelentett volna, amely magábanvevő elég agitációs eszköz volt ahhoz, hogy a konzervatív polgárság jelentékeny része is a szocialistákra adja le szavazatát. A községtanácsi választások tehát módot adtak arra az osztrák szocialistáknak, hogy továbbra is a kezükben tartásuk kísérleti terepüként Bécs városát (amelyhez Gratz és Linz is járulnak) szocialista elveik gyakorlati megvalósítására.

Végeredményében Ausztriában nem változott a helyzet. Csak a kis pártok töredezték le, jelezvén azt a folyamatot, amely már az angol választásoknál két ízben is feltűnő módon jelentkezett: a jövőendő évek nagy alkotmányos harcaiban az apró pártfrakciók, mint szükségtelen és erőbontó töredékek teljesen el fognak tűnni és a nemzeti váltógazdaság inga-

dozásain két nagy homogén pártnak: a szocialista és a polgári gondolat egységes pártjának van egyedüli joga harcot vívni az elsőbbségért. Amely ország nem akar tudomást venni az erőnek eme természetű kialakulásáról, az továbbra is áldozata marad önző érdekek jelentéktelen pártfrakciók tehetetlen kusza és céltudatlan politikájának.

Csökkennek a fizetésektelenségek és a csődök, mert a nagykereskedők már fokozott óvatossággal adnak árut és hitelt

Budapest április 27. Amióta egyes szakmák helyzetének javulásáról annyi szó esik iparosok, kereskedők, sőt a fogyasztók körében is, rendkívül aktuálitást nyert az a kérdés, hogy a viszonyok javulásával miként teljesítik vállalt kötelezettségeiket az adósok, illetve javult-e és mennyire a hitelezők helyzete?

A nagy érdeklődésre való tekintettel felkerestük ma ezekkel a kérdésekkel a Magyar Tudakozódó Egylet vezérigazgatóját, Hajdu Miklós dr.-t, aki többek között a következőket mondta munkatársunknak:

— A két éven át tartó válság után ma már olyan nyugóponthoz értünk, hogy a hitelező végre rendes kalkulációinak keretébe illesztheti a kihitelezés kockázatát is és mindenesetre megnyugtató, hogy az új hitelkataszter kiépítésében mind több biztonssággal alakul ki a megbízhatóság és a bonitás.

Különböben beszéljenek a számok:
Az 1927-es év első negyedének válságadatai eseteikben és összességükben a helyzet javulásának biztató jeleit mutatják.

A jelen év első három hónapjában ugyanis 228 csődönkívüli kényszerregezés, 107 csődöt, összesen 335 fizetésektelenségi esetet tartottunk számon, ezzel szemben 1926 első három hónapjában 818 csődönkívüli kényszerregezés, 185 csődöt, összesen 1003 fizetésektelenséget jegyeztünk fel. Ami különben a március hónapot illeti, március 79 csődönkívüli kényszerregezéssel, 50 csődöt, összesen 129 bírói fizetésektelenség esetével szerepel, ami február al szemben 31,4 százalékos emelkedés ugyan, de a válság grafikonjának ez az emelkedő arányzáma csak átmeneti jellegű.

— A javulás határozott tünetét mutatja viszont, hogy
1927 első negyedében 1926 utolsó negyedével szemben a csődönkívüli kényszerregezéséknél 12,3, csődöknél 23 százalékos a csökkenés, ami a válságok együttes összegében 16 százalékos csökkenésnek felel meg.

— Meg kell természetesen említenem, hogy a fizetőképesség és fizetőkészség indexének jelzői

alapjában véve viszonylagos értékek. Hiszen a legváltozatosabb tagozott statisztika sem adja vagy adhatja a kétszerkettő biztonssággal valamelyik gazdasági prognózis kereteit, mert a statisztika is, a számokat kísérő magyarázatok is tulajdonképpen a tegnapot mutatják.

Erre való tekintettel ellátogatunk a nagykereskedőkhöz. A nagykereskedők nyilatkozataiból elsősorban arra lehetett következtetni, hogy az éledő bizalomnak és a bizakodásnak egyik alapja,

Szerdán délután temetik a váratlanul elhunyt Magoss Barnát

Vak némaságba merevedő megdöbbenés, szívet markoló fájdalom és e fájdalomban osztozó részvét állja körül a váratlanul elhunyt, tragikus végű fiatal Magoss Barna koporsóját. Egy husz esztendő, minden szép reménységnek rügyeivel pompázó fiatal élet derékbetörése lehet-e más, mint a legszomorubb, a legfájdalmasabb gyász? És a gyász ezete, a fájdalmas részvét érzése az egész város részéről fordul a lesújtott család, a néma koporsó felé.

Az elhunyt fiatal ember atyja, Magoss György dr. polgármester ludvaleyően nincsen idehaza. Három hét előtt Olaszországba utazott egyik leánya és veje kíséretében. A haláleset alkalmával hír szerint Rómában tartózkodott és az volt a terve, hogy május első napjaiban jön haza Debrecenbe. Magoss Barna bátyja, ifj. Magoss György dr., a Molnár debreceni intézetnek aligazgatója betegen fekszik a debreceni klinikán, ahol a haláleset napján épen operációt hajtottak végre rajta. A haláleset híre teljesen lesújtotta a betegen fekvő ifj. Magoss György dr.-t.

A haláleset hírére Hüttl Tivadar dr. és Csiky József dr. egyetemi tanárok és Molnár Elek dr. egyetemi magántanár siettek a Magoss-család házához, azonban segítséget már nem tudtak nyújtani. Már csak a beállott halált tudták megállapítani. Hüttl Tivadar dr. rádiogramot küldött Rómába, Magoss György dr. polgármester vejéhez s ebben közölte, hogy a fiatal Ma-

goss Barna nagyon rosszul van és kérte, hogy ezt tudassák kíméletesen Magoss György dr. polgármesterrel. A rádiogram kézhezvételét a rádióállomás igazolta, sőt nem sokára Rómából érkezett Magossékól radiogram, amelyben a polgármester veje intézett kérdést az iránt, hogy milyen állapotban van a fiatal Magoss Barna. Hüttl Tivadar dr. erre megtáviratozta a halálesetet.

A polgármester és a vele lévő családtagjai minden valószínűség szerint azonnal utra keltek és már utban vannak hazafelé, hogy a szerda délutánra kitűzött temetésen résztvehessenek. A temetésen a városi tanács és a városi tisztviselői kar Vásáry István dr. polgármesterhelyettes vezetésével testületileg vesz részt és megjelenik azon a törvényhatósági bizottság és a családnak nagyszámu tisztelőinek serege. A temetésen, amelynek előkészítő munkálatait Vásáry István dr. végzi, a gyászszertartást dr. Révész Imre lelkész, püspökhelyettes fogja végezni.

Az elhunyt fiatalember volt osztálytársai szintén testületileg akarnak résztvenni a temetésen és ezért több volt osztálytárs felhívást bocsátott ki, amelyben felkéri az elhunyt Magoss Barna volt osztálytársait, hogy a temetésen tiszteletüknek, szeretetüknek és kegyeletüknek kifejezést adandó minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A gyászoló család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

nemcsak a fizetőképesség és megbízhatóság, hanem gyakran bizony a fizetőkészség is változó.

Nem azért, mintha közben megrendült volna irántuk a bizalom, mint inkább abból az okból, mert a néhány év előtti gazdasági válság megtanította az embereket arra, hogy

Gondosságra és fokozott elővigyázatosságra készített azonban a kereskedelmet az a szomorú tény is, hogy a nagy válság után sok kereskedőnek azért nem maradt egyebe, mert annak idején elmulasztotta mindezt szem előtt tartani.

hogy a kereskedelem értékesíti, sőt részben már értékesítette is a nagy gazdasági válság idején szerzett tapasztalatokat.

Fokozott gondossággal mérlegelik például a nagykereskedők, hogy kívül dolgoznak, milyen az üzlete annak a detailistának, aki tőlük vásárol és hitelt kér. Most már nemcsak az összeköttetés kezdetén, hanem utána is, tehát az összeköttetés tartama alatt gyakrabban érdeklődnek a hitelt igénybe vevő kereskedők anyagi viszonyai iránt.

Nem azért, mintha közben megrendült volna irántuk a bizalom, mint inkább abból az okból, mert a néhány év előtti gazdasági válság megtanította az embereket arra, hogy

A fájdalomtól porig sujtva, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a legjobb fiu, testvér és rokon egri MAGOSS BARNA I. éves joghallgató folyó évi április hó 25. napján, délután 5 órakor, életének 20. évében váratlanul elhunyt.

Drága halottunk hült hamvait folyó évi április hó 27-én, szerdán délután fél 4 órakor, a gyászháznál, Rákóczi ucca 25. sz. alatt tartandó rövid ima után a Kossuth uccai református temetőben fogjuk örök nyugalomra helyezni.

Debrecen, 1927. április hó 25.

Bánatos szülei: egri dr. Magoss György és neje vajdahunyadi és felsőszilvási Dragota Natália. Testvérei: ifj. dr. Magoss György, Magoss Margit férjével Kardos Gyulával és gyermekeikkel. Özv. Kardos Gézáné Magoss Olga, vitéz Boczkó Béla nejevel Halász Idával és gyermekükkel. Magoss Kata férjével Kovács Gyulával és az összes rokonok nevében is. — „Az Ur adta, az Ur elvette, áldott legyen az Urnak neve!”

Doktorrá avatás sub auspiciis gubernatoris

Ritka szép ünnepség színhelye volt kedden délelőtt a kollégium díszterme. Az egyetem tartott ünnepet, amelynek keretében *Bacsó Ferenc* dr.-t, a jogtudományi kar tagját, avatták fel sub auspiciis gubernatoris doktorrá.

Az ünnepélyes aktuson a kormányzó *Petry Pál* államtitkár képviselte. A szépen feldiszipított nagyteremben az egyetem tanári karának tagjai és Debrecen társadalmának színe-java volt jelen. A többek között ott voltak *Dégenteld József* gróf ref. egyházkerületi főgondnok, dr. *Lindenberger János* apostoli kormányzó helynök, *Révész Imre* lelkész, dr. *Baltazár Dezső* püspök képviselőjében, dr. *Hadházy Zsigmond* főispán, vitéz *László Miklós* tábornok, vegyes dandárparancsnok, *Rásó István* ny. főispán, főrendiházi tag, dr. *Keserü Lajos* törvényszéki elnök, dr. *Ghyczy Tihamér* rendőrkerületi főkapitány, *Lánczy Gyula* pénzügyigazgató, dr. *Csűrös Ferenc* kulturtanácsnok, *Ságy Lajos* rendőrfőtanácsos, a debreceni rendőrkapitányság vezetője és még igen sokan.

Az egyetemi tanács *Ilyetalvi Vitéz Géza* dr. rektorral féltizenketekkor vonult be a terembe, ahova küldöttség hívta meg a kormányzó képviselőjét: *Petry Pál* államtitkárt. Az üdvözlő beszédek elhangzása után a jelölt megtartotta doktori értekezését, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott.

A vasgyűrű átnyújtása után *Petry Pál* államtitkár beszédet intézett az új doktorhoz, majd a rektor a kormányzó elletésével a közgyűlést berekesztette.

BORSALINO kalap
28.— pengő
FEKETÉNÉL.

Költözködések
a lehető legjutányosabb árban eszközöl
Csengeri szállító
Iroda Hunyadi-u. 20. Telefon 821.

A miskolci Reggeli Hirlap főszerkesztőjét egy hónapi, volt munkatársát két hónapi fogházra ítélte a bíróság egy-egy ujságcikkért

Az inkriminált cikke még az 1924-es miskolci választás izgalmal között íródtak

A debreceni törvényszék Serlytanácsa kedden délelőtt tárgyalta le három miskolci hírlapírónak a sajtópóréit. A vádlottak padjára került *Fazekas Sámuel*, a miskolci Reggeli Hirlap felelős főszerkesztője és két volt munkatársa, dr. *Hoványi Kornél* és *Gergely Sándor*, akiket a magyar állam megbecsülése elleni vétségével vádol az ügyészség. Miskolcon a Reggeli Hirlap 1924 december 13-án megjelent számában közölve lett három cikk: A mi politikánk, Tisztító munka és Miskolc harca a fehér bolsevizmus ellen. A cikkeket következő kitételeit inkriminálta az ügyészség:

„A magyar nemzetgyűlésen a romboló indulatok viharzó láptüzek táncolnak, árját vesztett morális fertők felett csapkodnak a takargató és tártó akaratok, erőszak, brutális gyűlölet, uszítás csatázik, birkózik szakadatlanul a végkimerülésig.” „Csak a beteg, feldult lázat fényképezi ma szörnyű indulatszíneivel ez a gyűlekezet. Az országon végigvirázó fertő: Panama, harács, nyomor, gond, vágy, gyűlölet tévóva körei hullámanak a nagymultu termék boltozatai alatt, ahol egy terrorra épített rendszer irtózatos bünei sulykolnak ájulásba minden ellenkezést.” „Az országon végigdult a vér, a gőg, a kín, a jaj, a könny! A nemzetgyűlés ámitó hatalma torlatlanul haladt el a vandál sorozatok mellett. Az országon végigázolt az emberi indulatok szennyves vérárja, a nemzetgyűlés hatalmi tábora behunyott szemmel nem vett tudomást az üvöltő vesszőzötekről. Az országon végigharácsolt a panama, a kufarkodó sátorok légijója szivta az ország beteg testéből a megmaradt vért és dobta közpredára a morális züllésből megmaradt kicsinyke erkölcsi értéket, a nemzetgyűlés kormányzó rendszere ájult közömbösséggel felledkezett meg országgló kötelelősegeiről és nem vágott drákói szigorral a bűnösökre. Nem! De sujtott az ökle és gázolt a csizmája ama kevesekre, akik az ordító kinok, szennyek takaróit lebbentették. A kormányzórendszer nagy, tisztító munkájában lesujtott azokra, akik vétőt kiállítottak a bűnösökre. Fegyveres készülség hurcolta ki a nemzetgyűlés házából azokat, akik nem túrték a bűnök takargatását. És most tovább épít, tovább dul az erőszak. Miskolc polgársága és munkássága hatalmas demonstrációban fogja megadni a választ a jogtörő, szennyet álcázó rendszernek...” „Miskolc harca a fehér bolsevizmus ellen”. „Rakovszky István üzenete a miskolci választókhoz: a fajvédőjelöltre szavazás a király emlékének megsértése” a „a választó közönség csak mosolyog a fajvédők erőlködésén...” „a kurzuslap veressége előérzetében csak rágalmazni és piszkolódni tud...” címek alatt megjelent következő kifejezéseket: Öt esztendeje annak, hogy a tömeghanguiat fajtékzó hullámaiból kikelt Friedrich István elkoresosult gyermeke: a kurzus. Öt esztendeje, hogy ez az

irányzat kerekedett felszínre az ország kormányzásában. És mi hozott ez alatt az idő alatt a politikai gyűlölködésnek ez a korcszülötte? A béke helyett a nyugtalanság és bizonytalanság legszomorubb változatait. A szeretet helyett a legféltelenebb gyűlölködést. Osztályokat és felekezeteket uszított egymásra, ahelyett, hogy a magyar erők összefogására süvített volna munkásságát. Ami érték még ebben a szerencsétlen országban maradt, azt legnagyobb részben ez az irányzat pusztította el a nemzeti egység összekovácsolására szánt erők szétforgácsolásával. Hozta szerencsétlenül balk-zes rendeleteivel a legnagyobb drágaságot. Hozta a termelő munka helyett a munkanélküliséget. Ártatlan emberek gyilkosai még ma is szabadon járnak ebben az országban. Kis csirkeoltvajokat és apró árdragitákat hurcoltak csak bírái elé, a nagy gonosztevők előtt tehetetlenné vált a megtorlás hatalmas apparátusa. Elnyomott sajtó, lehetetlenné vált gyűlekezesi jog, ezek a kurzus legszebb virágai, a kurzus hatálatlan érdemei. És ennek az átkozott rendszernek legfőbb támaszai, a Bethlen-kormány litkos szövetségesei, a királyra lövő budaörsiek akarnak holnap a kresztény többségű liberális miskolci első kerületben mandátumhoz jutni.”

A keddi tárgyalásra csak *Fazekas Sámuel* és dr. *Hoványi Kornél* idézték meg. A tárgyalás megnyitásakor az elnök megállapította, hogy *Gergely Sándornak* nem tudtak kézbesíteni idézést, mert a tartózkodási helyét nem tudják. *Gergely Sándor* azonban idézés nélkül is megjelent pár perces késéssel a tárgyalóteremben és az elnök kérdésére, hogy kívánja-e a tárgyalás mostani megtartását. *Gergely* kijelentette, hogy azért jött el, hogy a tárgyalást most tartsák meg és nem kívánja az elhalasztást.

Az elnök a vádlottak személyi adatainak felvétele után megkérdezte *Fazekas Sámuel*től, hogy bűnösnek érzi-e magát.

Fazekas Sámuel:

Az egyik cikk megírására én adtam ki az utasítást Gergely Sándornak,

akit megbízható, jó pennájú ujsáírónak ismerem és ezért nem is szóltam bele a munkájába. Irányt neki nem szabtam és

a cikket, amit írt, csak akkor olvastam el, amikor a lapomat már elkobozták. Hoványinak egyenes utasítást adtam a cikk megírására

és részletes irányítással láttam el, mert nagy elvi ellentétek választottak el tőle és politikai írásait mindig figyelemmel néztem.

Fazekas az elnök kérdésére elmondja, hogy ő nem kívánta és nem kívánja meg munkatársaitól, hogy azt a politikai irányt kövessék, ami a lap irányja. Az ő szerkesztőségében nagyon ellentétes gondolkodású hírlapírók vannak, magánéletükben azt csinálják, ahogy azt jónak látják, csupán arra vigyáz, hogy írásaik a lap irányá-

nak megfelelőek legyenek. A *Hoványi* cikkét is gondosan átnézte és még bele is javított.

Gergely Sándor vallomásaiban elmondta, hogy a cikket a választás utolsó napján írta, egy demokrata küzdött egy fajvédővel és a cikket demokrata részről utolsó útkártyának játszotta ki. — *Elnök*: A cikk kifejezései nagyon erősek voltak. Nem tűnt ez fel önnek is? — *Kérem, én nem vettem észre.*

Akhoriban kerültem ki a vakok intézetéből s keserű szemmel néztem az egész életet. Két évig, mint rokkant, trafikot árultam a pesti uccákon.

Kétségtelen, hogy ma már nem irnám azokkal a kifejezésekkel a cikket. A választási izgalmak és a saját lelkivilágom következtében váltak a kifejezések olyan erősekké.

Hoványi Kornél dr. kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a cikket ugyiszólván szóról-szóra írta Fazekas Sámuel mondása alapján és a felelősséget érte nem vállalja.

Politikailag sokkal mérsékeltőbb felfogású, mint *Fazekas* és sokszor volt vita is közöttük. Az inkriminált cikket *Fazekas* nem találta elég erősnek és még beleírt.

Eöry Kálmán dr. ügyész vádbeszédében súlyos büntetés kiszabását kérte. *Fényes Endre* dr. védőbeszédében kimutatta azokat az enyhítő körülményeket, melyek az elbírálásnál súlyosan esnek a mérlegbe.

A bíróság egy órai tanácskozás után hozta meg az ítéletet, mely szerint *Hoványi* kivételével bűnösnek mondta ki a vádlottakat a magyar állam megbecsülése elleni vétségben és ezért

*Fazekas Sámuel*t egy hónapi fogházra és 50 pengő pénzbüntetésre, *Gergely Sándor*t két hónapi fogházra és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte

és kimondta mind a két vádlottra az egy évi hivatalvesztést. *Hoványi*t felmentették, mert szigorú utasításra írta *Fazekas* irányítása szerint a cikket.

Az ítélet ellen az elítéltek felbeveztek.

— **Az ipartestület felhívása a tanonctartó iparosokhoz.** Az iparostanonciskola igazgatóságának értesítése szerint az utóbbi időben mindgyakrabban fordul elő az az eset, hogy egyes munkaadók a beszerződés után kellő időben nem iratják be tanoncaikat az iskolába. Minthogy pedig ebből sok kellemetlenség és anyagi kár is háromolhatik az érdekeltségre: ezton hívjuk fel őket, hogy tanoncaikat, tekintet nélkül azok korára, vagy iskolai képzettségére: feltétlen jelentsék be a tanonciskola igazgatóságához, aki aztán a kellő utasításokat megadja.

Harisnyák, zoknik
minden minőségben
Márton Gyula és fia
Főtér 25.

Női kalap különlegességek,
jutányos alakítások
KARDOS BÉLANÉ
Miklós-utca 4., I. em.

Padlástűzek

Kedden délelőtt 12 órakor a Szoboszlai ut 4. számú ház padlásán kigyulladt az ott összehordott szalma és fa. A tüztől a gerendák is tüzet fogtak és már-már az egész tetőzet lángborult, mikor a tűzoltók megérkeztek Roncsik Jenő dr. főparancsnok vezetése alatt és a tüzet eloltották. A kár nem nagy. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogyan keletkezett a padlástűz.

Este 6 órakor a Kossuth uca 3. számú ház padlásán támadt tűz. Komolyabb veszély itt sem volt, mert a kivonult tűzoltók idejében eloltották a tüzet. A Kossuth ucai tűznél az az érdekes, hogy a házban a tűz keletkezésekor nem volt senki és a tűzoltóknak erővel kellett behatolni a lezárt üres házba.

A szigorú vizsgálatot megindították annak megállapítására, hogy a lakók távollétében hogyan keletkezett a tűz a padlásán.

Előnyomul a mandzsurlal vörös hadsereg

London április 26.

Sanghaiból jelentik, hogy a Jangce partjairól ismét lövöldöztek angol és amerikai hadihajókra. Megállapítható, hogy Csing-Kiangnál az extrémisták parti ütegeket állítottak fel, hogy az idegen hadihajókat lövöldözhesék. Ezuttal sikerült a hadihajóknak a parti ütegeket elnémitani.

London április 26.

Japán forrásból származó sajtóhírek jelentései szerint a szovjet-kormány két ezredet összpontosított Csütában, hogy bármely pillanatban büntető expedíciót kezdhesen, ha a kínai hatóságok újabb önkényeskedésekre ragadtatják el magukat. A mandzsurlal vörös hadsereg Mandzsuria északi részében hír szerint, tovább folytatja az előnyomulást.

Páris, április 26.

A nankingi eseményekkel kapcsolatban a nagyhatalmak között folyamatban lévő diplomáciai eszmecsere ügyében a párisi külügyminisztérium közli, hogy a francia kormány javaslatot tett a nagyhatalmak kormányainak, amelyben nem azonos szövegű, de egyidejűleg átnyújtandó jegyzék formájában kívánja a hankau kormány tudomására hozni a nagyhatalmak követeléseit. A külügyminisztérium közlése szerint az angol, olasz és japán kormány máris hozzájárulását adta a francia kormánynak ehhez a tervéhez, míg Amerika közölte a nagyhatalmak megbízottaival, hogy a hankau kormánynak átnyújtandó jegyzék ügyében teljesen függetlenül óhajt eljárni. A külügyminisztérium hangsúlyozza, hogy a francia, olasz, angol és japán együttműködés az Egyesült Államok kormánynak tartózkodó magatartása ellenére is változatlanul biztosítva van.

Selyemszőrű kalapok
12.— pengő
FEKETÉNÉL.

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga utca 1.
Henné hajfestő specialitása.
Diploma Páris 1926.

Budapesten öngyilkos lett egy debreceni vállalkozó leánya

Budapest, április 27.

Tegnap egy ismeretlen, elegánsan öltözött urinő déltájban felment az Andrássy-ut 38. számú ház negyedik emeletére, ahonnan levetette magát és mire a mentők megérkeztek, már csak a beállott halált konstatálhatták. A rendőrség közlése alapján a Japok leírták az ismeretlen fiatal nő ruházatát, amelynek alapján ma jelentkezett a rendőrségen Keller Imre Vilmos császár-uti vállalkozó, aki kiment a törvényszéki bonc-

tani intézet Szvetenai uccai hullaházába és az öngyilkos nőben felismerte sógornőjét, Reichenberg Margit huszonhétéves leányt, egy debreceni vállalkozó leányát. Keller Imre elmondta, hogy sógornője hosszabb idő óta lakott Budapesten, Székely Bertalan uca 26. számú házban. A lány jó-módban élt, nem voltak gondjai és így a rokonság előtt is rejtély, hogy miért követte el a végzetes tettet.

Ford háromezer dollárral honorálta egy magyar antiszemita fiatalember atrocitásait

Az óvatos amerikai dollármilliárdos csak akkor küldte el a pénzt, amikor a fiatalember bebizonyította az atrocitásukat

Budapest, április 26.

Néhány hónappal ezelőtt egy, a legutóbbi atrocitásokból jól ismert erősen antiszemita érzelmű fiatalember gondolt merészet és nagyot és egy angolul tudó ismerőse által levelet írt Henry Fordnak, a milliárdos amerikai automobilgyárosnak, akinek antiszemita érzelmek szintén közismertek. Azt írta ebben a levélben a fiatalember, hogy

öt mindenki üldözi, mert antiszemita, emiatt állásától is megfosztották és elvették kenyérkereseti lehetőségét is.

Igy most nem tudja, mihez fogjon. Van egy terve, amely abból áll, hogy ha bére tudna venni egy birtokot, amit — mint kitűnő gazdasz — nagyszerűen tudna kezelni, ehhez azonban

pénzre volna szüksége. Nem kell éppen sok pénz, három-ezer dollár elég lenne.

ezze ő ki tudná béreini a szóbanforgó birtokot és becsületbeli garanciát vállal arra, hogy a tőkét néhány év alatt kamatostól visszahozza Fordnak.

Ford megkapta a budapesti postabélyegzővel ellátott levelet és titkárával nyomban válaszolt rá.

Azt kívánta ebben a levélben, hogy bizonyítsa be a kölcsönt-kérő, atrocitásairól híres fiatalember állításait, nevezetesen

Agyonszurkálta a vadházastársa fiát egy budapesti hentessegéd

Budapest, április 26.

A csendes Mária Valéria-telepnek tegnap óta borzalmas szenzációja van. A Mária Valéria-telepen, ahol leginkább orosz emigránsok, megszállott területről menekültek, szegény munkásemberek laknak, bérlet egy kis barakot évek óta Polonkai Gyula 54 éves hentessegéd, aki egy ferencvárosi hentesnél volt alkalmazásban s itt éldegélt a vele egy háztartásban élő Sárkány Jánosnéval és annak 22 éves fiával, ifj. Sárkány János városi altiszttel.

Polonkai részeges, erőszakos ember volt.

Naponként veszekedéseket hallottak a szomszédok Polonkai Gyuláék kis lakásából. Polonkai Gyula minden baj okozóját a vele közös

aszt, hogy őt antiszemita érzelmek miatt üldözték el állásából,

ezenkívül pedig nevezze meg azt a birtokot, amelyet ki akar bérelni és valami bizonyítékot is csatoljon szandeka komolysága bizonyítására. A fiatalember, amikor megkapta ezt a levelet nagyon megörült.

Antiszemita mivoltát nem volt nehéz bizonyítani.

Összegyűjtötte azokat az újságcikkeket, amelyek sokhasábos tudósításban számoltak be különböző zsidóellenes atrocitásairól és mellékelte azt az ügyési vádiratot is, amelyet ilyen ügy miatt konstruáltak ellene.

Beszerezte a birtokról is a szükséges okmányokat és nyilatkozatot vett a birtok tulajdonosától, aki kijelenti, hogy hajlandó a béreadásra. Mindezt egy vaskos levélben megküldötte Fordnak.

Néhány nap előtt azután Ford nevében a titkár hosszabb levélben közölte a fiatalemberrel, hogy *segíteni kíván rajta, aminek látható tanújele az, hogy egyik budapesti pénzintézet-hez átutalt nevére és címére 3000 dollárt.*

A csekk meg is érkezett, a címzett már fel is vette a több mint 200 millió koronát kitevő összeget, amiből most csakugyan béreveszi azt a birtokrészt, amelyet kiszemelt.

háztartásban élő Sárkány Jánosné fiában látta és azt gondolta, hogy ő bujtogatja az anyját mindig ellene. Elhatározta, hogy végez vele. Tegnap este körülbelül hét óra tájban érkezett haza Polonkai. Rátámadt az asszonyra:

— Hol van a kölykőd?

— mondotta — beszélni akarok vele.

Az asszony azt felelte, hogy a fia menyasszonyát látogatja meg az új baraknak hívott telepen. Erre Polonkai nekiesett az asszonynak és addig verte, míg az asszony összeesett. Azután besietett a kis szobába. Az egyik szekrényt felnyitotta, a fióból éles böllér kést vett magához. Ezt a kabátja belső zsebébe rejtette el. Időközben nyolc óra lett és ifj.

Sárkány János hazaérkezett vacsorára. Még be sem mehetett a lakásba, amikor Polonkai megszólította:

— Jancsi, gyere csak ki a kertbe, akarok neked mondani valamit, de lassan gyere, meg ne hallja az anyád.

A fiatal városi altiszt mitsem sejtve engedelmességet Polonkainak és a kis barak háta mögött elterülő négy-öt négyszögletes kis kertbe mentek, ahol Polonkai beszélni kezdett a fiával, majd egy hangos sikoltásra lettek figyelmesek a szomszédok. Ijabb Sárkány János sikoltott:

— Jaj, megszurtt.

Polonkai János a henteskéssel öt-hat súlyos sebet ejtett a szerencsétlen fiatalemberen.

Először kétszer a jobbkarján sebesítette meg, azután egy könnyű szurás a mellét érte, a következő szurás a bal karját találta, majd az utolsó, a halálos szurás a fiatalember gyomrát érte és ahogy Polonkay visszarántotta kését,

az éles kés a szerencsétlen fiu egész hasát felmetszette.

A fiu összeesett. Polonkai menekülni akart, azonban a szomszédok, akik a segélykiáltásokra a kis kert felé siettek, már körülállták a henteset. Polonkai erre átmászott hasoncsuszva a kerten és a kert egyik sarkában próbált elrejtőzködni. A szerencsétlen fiatalembert a szomszédok segítségével bevitték a kis házba. Az anyja éppen akkor tért öntudatra s amint meglátta sebekből vérző fiát, hangos sikoltással ismét elájult. A szomszédok értesítették az örszemes rendőrt, aki a kerületi kapitányságra állította elő a gyilkos hentessegédet és még az éjszaka folyamán átkísérték a főkapitányságra.

A gyilkosság áldozata ma reggel az István-kórházban meghalt.

A máv. filharmonikusok szezon záró nagy hangversenye

Megírtuk már, hogy a máv. filharmonikusok népszerű együttese május hó 8-án este 8 órakor tartja meg a Bika szálló nagytermében az idei szezon befejező nagy hangversenyét. Kétségtelennek látszik, hogy az a zeneszerető és zeneértő közönség, amely az előző három hangversenyen a hatalmas hangversenytermet színtől megtöltötte megjelenésével, a filharmonikusok szezonzáró estélyét feledhetetlenül szép és meleg ünnepséggé fogja emelni. Az estélynek külön érdekessége lesz az, hogy a zenekar kiváló karnagyának, *Abrányi Emil*nek egyik nagyjértékű zenei szerzeményét is megszólaltatja ezen az estén az együttes.

Az estnek finom izléssel összeválogatott és nagy művészi gyönyörűséget ígérő műsorát teljes egészében a következőkben adjuk: Csajkovszky: IV. Szimfonia. F-moll. Op. 36.

Wagner: Erzsébet belépője a „Tannhäuser” operából. Zenekar kísérettel énekl *Medek* Anna, a m. kir. Operaház tagja.

Abrányi Emil: „Petőfi” magyar szvit vonós zenekarra.

Gounod: Ékszerárja a „Faust” c. operából. Zenekísérettel énekl

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTIT
Csepő-utca 28.

Medek Anna, a m. kir. Operaház tagja.

Nicolai: A windsori vígok. Nyitány.

Jegyek Hegedüs és Sándor r. t. könyvkereskedésében válthatók.

Zugúgnokok árasztották el a vidék községeit

Alig néhány nappal ezelőtt írták meg a fővárosi újságok, hogy Sipőcz Jenő dr. polgármester intézkedése folytán adománygyűjtők és képeslapárusítók csak különleges engedéllyel léphetik át a budapesti városháza küszöbét. Erre a polgármesteri intézkedésre, a közben nyilvánosságra került adatok szerint, azért van szükség, mert a zugúgnokok és a különféle jótékonyági egyesületek szolgálatában álló képeslapárusítók egész raja megszállva tartotta a budapesti városházát, ahol egyrészt molesztálták a tisztviselőket, másrészt akadályozták őket munkájukban. Azóta kiderült, hogy nemcsak a budapesti városházán kellemetlenkednek a zugúgnokok és a képeslap árusítók, hanem működési területüknek a vidéket is kiszemelték.

Veszélyben a legális ügynökök presztizse

A környékbeli vármegyék községeiben legalább is ez a helyzet: egy idő óta gyanús ügynökök hálzálnak a községekben és tömegesen megrendeléseket gyűjtenek. Hihetetlenül kedvező vételajánlatokat tesznek a közönségnek, amelynek gyanútlan része félre hagyja magát vezetni, megrendelést tesz a zugúgnoknál, azokra előleget ad, azonban a megrendelt áru nem érkezik meg. Ilyen esetekből kifolyólag a csendőrsők egész sora folytat nyomozást.

Nemcsak a közönség rovására megy az álügynökök garázdalkodása, hanem a legális, szakképzett kereskedelmi utazók és ügynökök presztizsét is sérti. A félrevezetett és megkárosított közönség ugyanis egy kalap alá vonja a zug és legális ügynököket, aminek az utóbbiak látják kárát. Komplikálja a zugúgnokok üzemeit az a körülmény is, hogy ujabban tudvalevően a gazdasági kényszerűség egész sereg intellektuelt és szellemi értéket sodort az ügynöki pályára, ahol becsülettel igyekeznek a mai nehéz viszonyok között legalább a létminimumot biztosítani, — sűrűn előfordul azonban, hogy az ilyen pályát választó egzisztenciákat is összetéveszti a közönség a zugúgnokokkal.

Képeslapárusítás, mint kiszipolyozási akció

Ujszerű jelenség a képeslapárusítók elszaporodása is. Ezek hatóságai engedéllyel és ajánlólevelekkel felszerelve megjelennek a községekben és végigpompolják azoknak különben is kiszipolyozott lakosságát. Működésük technikája abból áll, hogy képeslapjaikat jó áron jótékony célra való utalással értékesítik. És ha akad vakmerő, aki nem hajlandó velük üzletet kötni, akkor alapos kioktatásban részesülnek a képeslapárusító hölgyek részéről. Az bizonyos, hogy a képeslapárusító hölgyek egyrésze valóban jótékony célra és szabályszerű hatósági engedéllyel végzi feladatát, ez azon-

ban most már nem lehet ok arra, hogy ebben a kérdésben radikális megoldás ne történjen.

Állástfoglalnak a vármegyék

Előreláthatólag a legközelebb esedékes évnegyedes megyegyűléseken a vármegyék törvényhatósági bizottságai kivétel nélkül felterjesztéssel fordulnak a belügyminiszterhez, abban az értelemben, hogy végérvényesen tiltsa meg a jótékonyági lepelbe burkolt kiszipolyozási akciót. Utálnak majd arra, hogy a községek lakosságának éppen elég a maga baja. A saját községének rászorultjait

A jakabszállási pap gyilkosa a kecskeméti törvényszék előtt

Schmidt kereskedő erkölcsstelen életmóddal vádolja a papot, akit az oltár előtt lött agyon

Kecskemét, április 26.

Majdnem egy esztendővel ezelőtt, pontosan május 29-én, a litánia alatt lövés dördült el a jakabszállási katolikus templomban. A lövést a templom hajójából irányították az oltár felé és a golyó átfurta a térdeplő lelkész testét, áthasította az imakönyv ötszáz lapját.

Magyar György lelkészt a kecskeméti kórházba szállították, ahol estére, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, meghalt.

A gyilkos, Schmidt Ferenc pedig, aki orgoványi kereskedő, sikertelen öngyilkossági kísérlete után nyomban csendőrkékre került.

A kecskeméti törvényszéken, ma reggel 9 órakor kezdték el tárgyalni a jakabszállási gyilkosság bűnyüvét Aág elnök vezetésével. Féliz után néhány perccel

fégyörök között megjelenik a vádlott. Mondják, tegnap meggyónt Hannauer István páci püspök előtt.

aki meglátogatta a kecskeméti fogházban.

Jelenleg hathónapi fogházbüntetését tölti, amelyet magánlakrésztért kapott, amit az áldozat, Magyar György lelkész sérelmére követett el. Az elnök ismerteti a vádiratot, amely Schmidt Ferencet gyilkosság bűnével vádolja. Azután ismerteti azt az esztendőkre visszamenő elkeseredett harcot, amely Molnár György lelkész és Schmidt Ferenc között dult. Schmidt Ferenc azt hitte, hogy a lelkész beavatkozása miatt nem kapja meg szatóciszlete folytatásához a szükséges iparengedélyt. Ezért 1925 decemberében pisztollyal felfegyverkezve, megjelent a lelkész lakásán, onnan azonban a gazdasszony felszólítására eltávozott. Ezért magánlakrészt címén vonták felelősségre és hathavi börtönbüntetésre ítélték. Az ítélet kimondása után Schmidt még nagyobb gyűlölettel indult harcba, leszámolást hirdetett a lelkész ellen.

Egy ízben üldözöbe is vette Magyar György kocsiját, hogy a lelkészt lelőjje.

terve azonban nem sikerült, mire néhány nappal később a jakabszállási templomban lejátszódott a halálos és befejező dráma.

— Bűnösnek érzi magát? — kérdi az elnök.

— Nem érzem magam bűnös-

sem tudja támogatni, maga is kevés kivétellel segélyezésre szorul. Nincs létjogosultsága tehát ezeknek a jótékonyági célzatu és egész sereg visszaélésre okot szolgáltatató akciónak. Addig is azonban, míg a belügyminiszter generálisan nem rendezi ezt a kérdést, utasítás ment a csendőrsökhöz, hogy a legszigorubbán, de a legnagyobb tapintattal ellenőrizzék a különböző képeslapárusító nőket, akik okmánnal igazolják, hogy jótékonyági célra gyűjtenek és a legkisebb gyanu esetén tegyenek azonnal jeleltest az illetékes főszolgabírói hivatalnak.

nek. Nem akartam elkövetni bűneselekményt.

— feleli a vádlott nyugodt, halk hangon.

A vádlott most meglepően értelmes szavakkal adja elő, hogy május 29-én reggel kilenc órakor ért a jakabszállási községhez, ahol iparengedélyt akarta kiváltani. Előbb a kocsmába ment. Most Magyar Györgyről beszél, hogy

a falu milyen ellenséges viszonyban volt a plébánossal. Azt biztosan tudom, hogy

imádkozni mentem a templomba. Hívó ember voltam, de éreztem, hogy lassan elzúllók a sok baj, keserűség miatt. De láttam a papot, aki annyit üldözött engem, most is gunyosan nevetett reám. Nem tudom, hogy történt, talán az Isten keze volt. Ez az ember, akit a falu apraja-nagyja gyűlölt, annyi rosszat tett, most ismét előttem állt. A revolver valahogy a kezembe került.

Sokan azt hiszik, hogy megátalkodott gonosztevő áll most a bíróság előtt, aki az Isten házában gyilkolt. Hát én nem vagyok ez.

Hogy löttem magamra, nem emlékszem.

Az elnök most ismerteti, hogy Schmidt szívenlőtte magát.

Az orvosi vélemény szerint komoly készülődés volt a halálra, valóságos csoda, hogy megmenekült.

Schmidt ezután elmondja, hogy üzletét iparengedély nélkül nyitotta meg. Akkor ugyanis barátságba került Magyar Györggyel, aki megnyugtatta, hogy elintézi a dolgát. Magyar György vállalta az üzleti könyvek vezetését is. Sokat voltak együtt, ittak is együtt.

Haragudtam rá sok mindenért, haragudtam rá, mert megakadályozta az üzletnyitást, mert nem engedte meg, hogy a malmomat üzembe helyezzem, mert sokat üldözött.

Az elnök: Ebből maga egyetlen-egyet sem tud bizonyítani, kivéve egy esetet, amely szerint Magyar György a főispánhoz beadványt intézett maga ellen, amelyben magát erkölcsstelennek nevezte.

A vádlott: Arról, hogy ki volt erkölcsstelen, arról én beszélhetnék, amikor rajta csíptem...

Az elnök: Miért hirdette maga uton és útfelen, hogy megöli a papot?

Budapesti Nemzetközi VÁSÁR

1927. április 30 — május 9.

50% utazási kedvezmény

az összes belföldi vasutakon és hajókon.

Vásárigazolványok kaphatók és felvilágosítást nyújtanak a

Vásárlroda:

Budapest, V., Alkotmány-utca 8.

valamint

Debrecen: Kereskedelmi és Ipar-

kamara.

A vásárigazolványok ára P 3'20

A vádlott: Ez már a tanúk tulajdonsága. Én pedig panaszkodtam mindenkinek, de a főlelkész ur ellen feljelentést tettem többben is az egyházi hatóságok előtt, mert

erkölcsstelen volt... Nemcsak a feleségemmel, de más nőkkel szemben is követett el különböző dolgokat.

Az elnök: Látja, ez nem igaz, nincs bizonyítva.

A vádlott: Ha valaki koldusruhában végigjárna Jakabszállás házaikat és megkérdezné, hogy hány asszonyt szeretett ez a Magyar György és kinek okozott szomorú órákat, nagyon sok minden kiderülne.

A törvényszék ezután megkezdte a tanúkihallgatásokat. A kihallgatások az egész délutánt is igénybe vették, úgy hogy ítélet előreláthatólag csak holnap este lesz.

Április 30-án nyílik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár

A magyar tavasz nemcsak azt jelenti, hogy erdeink és halmaink ujjaibrednek s hogy a megerősödött s egyre erősbödő közgazdasági életünk folytatja lázas munkáját, hanem azt is kell, hogy jelentse, hogy minden magyar kereskedő és iparos megértette gazdasági ujjszületésünket s megértette azt, hogy fel kell használnia minden alkalmat, amely gazdasági megerősödésünket előmozdítja.

A Budapesti Nemzetközi Vásár, mint ipari és kereskedelmi életünk újabb fellendülésének egyik legvalóságosabb megnyilvánulása, az első áprilisi enyhe napfényben, április 30-án fogja szétárni kapuit. A magyar árukiállítását ebben az évben sokkal nagyobb területen, mint tavaly, de ismét az Iparcsarnokban és környékén rendezik meg.

Az Iparcsarnok környékén hosszú rendezett sorokban már egymás mellett állanak a díszes pavilonok, sátrak, különböző cégek kiállítói fülkéi. Már megindult a kirakodás is. Lesz itt minden: ruházati cikkek, dísztárgyak, élelmiszerek, italok, butorok, háztartási berendezések, vegyészeti gépek termékei és a többi. S mindez pompás keretben is lesz elhelyezve.

Az Iparcsarnok mögötti részen külön pavilonokban gép- és malomiparunk helyezi el kiállítási tárgyait. — Autóautó, cséplő- és aratógépek között ott fogjuk látni a legkülönbözőbb ekéket is, emelő darukat, szivattyukat, tűzoltófelszereléseket

GRAMOPHONOK

GRAMOPHON-LEMEZEK
ÉS TŰK

»HIS MASTER VOICE«
kutyás védjegyű
COLUMBIA, DECCA
valódi angol gyártmányok
ODEON
stb. német gyártmányok

havi részletfizetésre is
kaphatók

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvénytársaság gramophon osztályában
DEBRECEN, PIAC UCCA 34

Oltott és darabos mész,
cement, kavics, gipsz, stukatornád, fedéllemezek, kőpor, cserép, valamint

száraz tűzifa és l. o. külföldi porosz és hazai szén
a legolcsóbb napi árban beszerezhető:
BARTHA tűzifa, szén és építkezési anyagtelepén
Debrecen, Ispótló u. 3/b. Telefon 7-95

Schiffer József
üvegcsiszoló- és tükörgyártási telepe
Csapó-utca 19.

LEGUJABB GRAMOPHON LEMEZEK

Beethoven összes symphoniái
Weingartner Félix dirigálása, valamint a Lehner quartett által előadva.

Csókrol csókra
operette, legújabb sláger.

Lesz maga juszit is az enyém

Szeret-e még

Doni kozákok énekarának szenzációs lemeze

stb. stb. óriási választékban kaphatók, úgy gépek is.

Gépek havi részletfizetésre is kaphatók

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GRAMOPHONOSZTÁLYÁBAN
PIAC UCCA 34. SZÁM

Nem titok többé,
hogyan a valódi

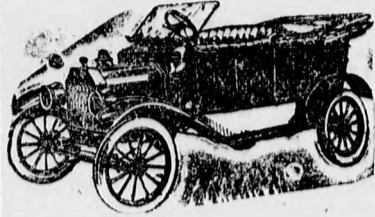
Talizmán sósborszesz

a legbiztosabb hatású, legerősebb és legolcsóbb egészségpótló házi szer.

Mindenütt kapható.

Gyártja: Dr. SZELENYI ÁRPÁD vegyészeti művei, DEBRECEN.

Próbáld meg 13,500. Középvég 38,000. Nagyúveg 75,000 korona.

Automobil karosszériák,

javitások, átalakítások,
könnyű hajtó kocsik

Riesz Henrik kocsigyár

Debrecen, Hatvan-utca

Récsey éttermei Csapó-u. 65.

Naponta frissen csapolt **sör.**
Kitűnő fajborok, zóna reggeli, állandóan hideg és meleg konyha.
A Magyar bandából kivált tagok **Benczi Orbán** vezetésével **minden este muzikálnak.**

A nagyközönség szíves támogatását kérem **Récsey Lajos vendéglős.**

Ezta könyvet mindenkinek el kell olvasni!

A huszadik század házasságának válságai!
GRÓF HERMANN KEYSERLING
KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL

A házasság mai problémái

Fordította: DR. FÜLÖP ZSIGMOND

Monumentális munka — Huszonnégy világhírű szerző alkotása

Biztos útmutató mindenki számára a házasság mai válságában

A „KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL” IRÓI:

Gróf Hermann Keyserling	A házassági probléma helyes beállítása
A. W. Nieuwenhuis	A házasság keletkezése
Leo Frobenius	Házasság és anyajog
Rabindranath Tagore	A hindu házassági ideál
Richard Wilhelm	A kínai házasság
Gróf Paul Thun-Hohenstein	A rangházasság
Paul Ernst	Házasság és proletárizálás
Ricarda Huch	Romantikus házasság
Jacob Wassermann	Polgári házasság
Marta Karlowicz	A házasság és az átalakult nő
Beatrice M. Hinkle	A házasság Amerikában
Thomas Mann	Az átalakuló házasság
Báró Leonie Ungern-Sternberg	A jövő házassága
Gróf Hermann Keyserling	A helyes párválasztás
Ernst Kretschmer	A testi leki öszszhang a házasságban
Alfred Adler	A házasság mint közösségi feladat
Havelock Ellis	A szerelem mint művészet
Mechtilde Lichnowsky	A házasság mint műalkotás
Paul Dahlke	A házasság mint bilincs
Mathilde von Kemnitz	A házasság mint teljesedés
Alphonse Maeder	Házasság és önfejlődés
Leo Baeck	A házasság mint titok és parancs
Joseph Bernhart	A házasság mint szentség

„**Ime, három világrész legkiválóbb írói, gondolkodói és költői mondják el véleményüket arról a társadalmi intézményről, a házasságról, melynek alapjában való megrendülése okozza a napról napra olvasott, vagy titokban lefolyó sok véres családi tragédiát és botrányos válópert. Korunkban majdnem mindenki számára problémává válik a házasság és többé-kevésbé súlyos konfliktusokhoz vezet. Eppen ezért minden kultúremlernek el kell olvasnia ezt a könyvet: a még csak ezután házasulandó fiataloknak azért, hogy a könyvből kapott helyes irányítás alapján a lehetőségig megelőzzék a későbbi konfliktusokat, a már házasoknak pedig azért, hogy megértsék a saját házasságuknak eddig értelmetlen problémáit, hogy tisztába jöjjenek azzal, hogy a házasság nem csupán egyszerű nemléte és gazdasági együttélés, hanem más igen fontos szempontjai és kellekai is vannak, melyeknek kellő figyelembe vétele megakadályozhatja a sok vaktában való házasságot, de a sok könnyelmű válást is.**

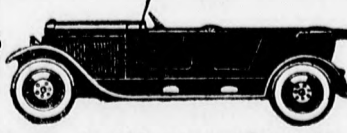
Ára: 20 pengő

Kapható:

Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében

Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják!

2 üléses 6080 P
4 „ 6720 „
Szálitókocsi 6400 „
1 tonnás 6480 „

Hupmobile, Salmson, Talbot, Latil személy- és teherautók, autógummi képviseltek.

Karosszéria gyártás, motor javítás, Duco fényezés géppel, bérutók, kocsik.

Neuländer Andor karosszéria és kocsigyára
Erzsébet-ut 28. Telefon 11-47.

Legújabb zenemű-slágerok!

CSÓKRÓL CSÓKRA

operett szenzációs sikerű számai:

	Pengő
Disztér 100.	2.40
Kell-e csók	2.40
Jobb ma egy pengő	2.40
Olly o my Olly	2.80

TANGÓ-DALOK:

Savoy tangó-album	5.20
(8 legszebb és legújabb tangó dal.)	
Lesz maga juszit is az enyém	2.40
Szeret-e még?	2.40
Este hétkor	2.40
Nem hiszek én semmit se magának	2.40
Braziliában	2.40
Stux maga vérbeli párisi lett	2.40

CHARLESTONOK, WALZEREK stb.:

Megy a Zsuzsika	2.40
Du (Who...)	2.40
Kész vagyok apukám	2.40
Oh Miss Hannah	3.60
Another Rubinstein	2.40
Ei uchnem	2.40
Katicabogár	2.40
Az én babám egy fekete nő	2.40
Lesz még a ridikulbe	2.40
Always	2.40
Du nur du?	2.40

ZENE-ALBUMOK:

Savoy tangó-album	5.20
(8 legszebb és legújabb tangó dal.)	
Irving-album. 12. sz.	6.—
(Legújabb és legjobb táncslágerek gyűjteménye.)	
Salabert legújabb, 8-ik párisi zenealbum	5.20
(20 legújabb Salabert-sláger!)	
stb. stb.	

kaphatók:

Hegedüs és Sándor Rt.

könyv- és zeneműkereskedésében a főposta mellett. Telefon 54. sz.

Keresünk azonnali belépésre kefeszakmunkást,

aki a kefégyártás minden ágát tökéletesen érti és munkavezetésre alkalmas. Ajánlkozó, kinek felesége is dolgozhat a szakmában, előnyben részesül. Lakást biztosítunk.

Cím:

Nikolszburger és Lázár

mechanikai cirokseprő, sűrűlökete és meszolóárak gyára

Balassagyarmat.

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL

Megvételre

keresek a városban jókarban levő egyszerűbb kis házat. Cimeket a Független Újság kiadóhivatalába (Piac u. 49.) kérem bejelenteni.
3543

Kutyát,

tanyára való házörzöt, keresek megvételre. Engel, Werbőczy ucca 3.
4048

Iparosok figyelmébe!

Mindenféle kész, hasznosra való vasak legolcsóbban kaphatók. — Rezet, ölmot, cinket, ócska vasat legmagasabb árban vezek. Würdiger, Késes ucca 90. 431

**Jóminőségű
butorok**

olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
WEINSTOCK HENRIKNÉL
Miklós-utca 2., Apolló-butorüzlet.

ELADÁS

Takarékfűtőhely,
gyermekfürdőkád, asztal eladó —
Zugó ucca 8. 3983

Eladó
szalongarnitúra, nagy tükörrel és
könyvvállványok. Gólya ucca 7.
4086

Kertészek figyelmébe!
Villanyerőre berendezett hatvan
méter 2 colos csövezetekkel ellátott
szivárványos kut potom áron
eladó. Széchenyi ucca 22. Telefon
82. 4083

Használt
férfi és női ruhák eladók. Meg-
tekinthetők a délelőtti órákban.
Darabos ucca 14., uccai lakás.
4029

NB. kaptárok
elsősorú kivitelben eladók. Vig-
kedvű ucca 34. Délutánonként.
4029

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját
készítésű butorait. 306

Cementlapok,
betoncsövek, kutyűrűk legolcsóbban
beszerezhetők Lukács Vilmos
és Testvére cementárúgyárában.
Debrecen, Hatvan-u. 7. 452

Angol
férfi és női szövetek leszállított
árban hitelképeseknek részletre
Weisz Ignácnál, Piac 73. 303

Perzsaszőnyeget
kéz alatt vennék. Cím a kiadóban
3965

Sírkövek
műköből, termésköből olcsón kap-
hatók Debreceni Műkögyárnál.
Füredi ucca 2. 388

Nőikalapok
nagy választékban olcsón besze-
rezhetők. Fülöp Eta, Péterfia 14.
4055

Modern ház
eladó 3 szobás lakásadással. Pa-
csirta u. 26. Értekezni Csapó u.
33—35. Guttmannál. 4058

Eladó
jókarban levő ház. beköltözhető,
van rajta 3 szoba, 2 konyha, elker-
ített baromfiudvar, tyúkólak, fás-
kamarák, szivattyús kut és gyü-
mölcsfák, 375 négyszögöl földdel.
Ertekezni a helyszínen: Tócskerti,
Faiskola ucca 7/g. Özv. Polgáriné.
3876

TOZIFA
és szén legelőnyösebb beszerzési
forrása Erdélyi tűzifa behozatali
rt. Telefon 12-50. és 18-93. 388

Valódi
angol tavaszi ujdonságok megér-
keztek. Hitelképes egyéneknek
részletre is. Kupfer, Kistemplom-
bazzár. 244

Gyógyszertárt

Debrecenben vagy annak kö-
zelében
megvételre
keresek. Részletes írásbeli aján-
latokat „Havi forgalma 3—4
ezer pengő” jellegre a kiadóba
kérek.

Olcsón
vehet gummitalpu tornacipőt min-
den színben Emerich Samu cégnél,
Csapó ucca 7. 231

Varrógépek,
eredeti Centralbobin, 2.200.000,
bizévi jóállással Molnár Testvé-
reknél, Nagytemplomnál. Telefon
7-27. Cégre figyelni! 2251

Butorok
egolsóbb beszerzési helye Hauser-
nél, Simonffy ucca 2/c, városi bér-
ház. 256

Karbolineum
nagy és kis mennyiségben kapható
Klein festéküzlet, Arany János
ucca 10. (udvarban). 368

A Hortobágy Múmalom RT,
Böszörményi ut 1. sz. alatti tele-
pén évtizedek óta fenálló lisztüz-
letben az általános elismert jó-
minőségű liszt, korpa, tengeri, ár-
pa és darák változatlanul állan-
dóan kaphatók. Telefon megren-
deléseket bármilyen kis tételben
is házhoz szállítunk. Telefon 179.

Kapák,
ásók, fonatok, méhészeti cikkek,
műlép kapható Bakos vaskeres-
kedésében, Csapó 86. 305

Parkettfényesítő
padlóakk különlegességek, kály-
ha ezüst, zomáclakkok minden
szinben kapható Klein Vilmos fes-
téküzletében, Arany János u. 10.
(udvar). 363

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési
anyagok a legolcsóbban besze-
rezhetők a Debreceni Műkögyárnál,
Füredi ucca 2. sz. 388

Kalapok
alakítását, tisztítását vállalom. Uj
kalapok legszebb modellekben ol-
csón szerezhetők be Oláh József
kalapkereskedőnél, Piac ucca 63.
308

Téglát,
cserepet, meszet, cementet, só-
dert, stukator nádat legolcsóbban
Rosenfeld Kálmánnál kaphat és
megrendelhet. Költségvetést szem-
élyesen bemutatom. Telep: Sa-
létrom 12. Telefon 674. 297

Varrógépeket
szakszerűen javítanak Molnár
Testvérek műszerészek. Telefon
7-27. Nagytemplomnál. — Cégre
figyelni! 2252

JÓMINŐSÉGŰ
csertégla és cserép kapható a
Tóth és Sebestyén rt. Kishegyesi
úti téglagyárából. — Eladása Si-
monffy ucca 1/a. II. emelet. Tele-
fon 6-10. 388

Kézimunka-
anyagok, fonalak, gépzsurozás,
plissirozás legolcsóbban Szilágyi-
nál, Széchenyi ucca 1. 291

Butorszínór,
paplangomb Barcza paszományos-
nál legolcsóbb. Degenfeld tér 3.
229

Gyermekdivatházban
Debrecen, Városháza (főkapu mel-
lett) legolcsóbban beszerezhetők:
gyermek és baba fehérneműek,
keresztelő párnák és paplanok,
meleg baba és játszórúhák, köté-
nyek, szvetterek, leányka és fiu
szövetruhák, meleg baba kabát-
kák, sapkák, kalapok.

Síremlékek
már 40 pengőtől kaphatók. Sir-
szegélyek, sírboltok legújtan-
sabb árban. Harkányi Ede szob-
rász és kőfaragó mesternél, Piac
ucca 83. 521

Mész,
darabos és oltott, cement és min-
dennemű építkezési anyagok, tüzi-
fa, hasámban, aprítottan a legszö-
lőbb kiszolgálásban kapható. —
Fischer Béla, Hatvan ucca 64. 440

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokínál, Arany János ucca
13. 284

Király kávéi
mégis a legjobbak! Aromás, za-
matos, a vevő előtt pörköltve, me-
leg állapotban kapható. Degenfeld
tér 11. sz. 217

Gyenge
tavaszi turó kapható Turóüzem-
ben, Darabos u. 20. Telefon 668.
233

Női és férfi
divatkalapok a legújtan-
sabbak M. Nagy Mihály
kalaposnál, Színház-átjáró. Alaki-
tások gyorsan és pontosan eszkö-
zöltnék. 438

KERESLET

Egy
megbízható egyén bármily bizalmi
állást elvállal. Cím a kiadóban.
3959

Mérlegképes
könyvelő, magyar-német levelező,
gyors- és gépiró, kisebb elfoglalt-
ságot keres. Révész, Csillag ucca
nyolcvanhét. 4022

Árva
leány 16 éves, keres jó nevelő-
szülőt. Bővebbet hétfőn Miklós u.
5. 4069

Gyermek sportkocsit
keresek megvételre. Grosz, Kis-
hegyesi ut 3. 4026

Perfekt
német levelező napi egy-két órai
levelezést vállal. Cím a kiadóban.
4082

Szeszesitalok
eladásában jártas ügynök, kinek
nagy vevőkora van, felvétetik. —
Cím a kiadóban. 4084

Idősebb,
jobb nőt keresek gazdaasszonynak
vagy házvezetőnek. — Gombos
építész, Derecske. 4085

VEGYES

Sírkövek,
fejfalakövek műköből és termé-
sköből legolcsóbban beszerezhe-
tők és megrendelhetők Polgári
Lajos, Tócskerti, Faiskola u. 7/g.
3938

500.000
korona ebédkoszt a Goldstein-féle
orth. kóser étkezdében, Piac ucca
19. 478

Figyelem!
Csakis az a valódi retorta faszén,
amelyik Kaufmann Sándor című
vignettával van ellátva. Nagyban
beszerezhető Csapó ucca 51. alatt.
Telefon 14-17. 3670

8 napos
alkalmi vásár női, férfi, és gyer-
mek, valamint luxuscipőkben. —
Makói Magyar Aruház, Széchenyi
ucca 44. 315

Facementtetők
javítását szakszerűen végzi Lu-
kács Vilmos és Testvére, Debre-
cen, Hatvan u. 7. 452

Hő- és sárcipőket
villanyerőre berendezett üze-
mekben a legszebben és legol-
csóbban javítok. Szander, Deák
Ferenc ucca 21. 147

PIAC UCCÁN
modern 7 szobás lakás május 1-re
kiadó. Cím a kiadóban. 3450

Különálló
udvarban három szaraz, világos,
betonozott 25 méteres helyiség
(padlással) egyben, esetleg rész-
ben mindenféle célra kiadó. —
Széchenyi u. 48. 4040

Vásári
árusoknak alkalmas árut kiad
Földes, Hatvan u. 11. 4076

MOSKOVITS JÓZSEF

url divatszabó termőbe
valódi angol ujdonságok
érkeztek!

GYERMEKKABATOKAT
hozott kelméből olcsón varr a
Gyermekdivatház, Városháza (fő-
kapu mellett). 207

A legelhanyagoltabb
parkettet is a legnagyobb megle-
gedésre végzem gyalulva vagy
forgácsolva meglepő olcsó árban
ugy helyben, mint vidéken a leg-
régibb parkettes. Becses pártfo-
gást kér Szabó Sándor, Kishe-
gyesi-ut 30. 4065

Főtéren
nagy üzlethelyiség nagy kirakat-
tal, szép berendezéssel olcsón át-
adó. Bővebbet a kiadóban. 4077

Költözéskor
csillárjait átszereli és szakszerűen
kijavítja és újja tisztítja Vargó
bronzműves és villanyszerelő,
Szent Anna u. 14. szám. 4075

Szépen
butorozott szoba két személy ré-
szére, esetleg konyahasználattal.
kiadó. Mester ucca 35. 4044

MODERN
két szobás lakást a nagyalomás
felé való részen lelépéssel május
1-re keresek. Cím a kiadóban.
3754

Lakodalmakat
és házimulatságokat megrendez a
Magyarországi Szállodai, Éttermi
és Kávóházi Alkalmazottak Or-
szágos Egvesületének debreceni
csoportja, Fűvészkert u. 9. Tele-
fon 201. 3956

4 VAGY 5 SZOBÁS
lakást keresek lehetőleg a köz-
ponton lelépéssel, esetleg cserélés
útján. Cím a kiadóban.

KOLLEGIUM
mellett csinosan butorozott szoba
uriembernek vagy fiatal párnak
kiadó. Cím a kiadóhivatalban.
3537

Bérelnék
3 szobás vagy 2 szoba, előszobás
családi házat, esetleg kerttel, le-
het közeli kertségben is. Címet és
feltételeket a kiadóba kérem. 461

BUTOR
legjobb minőségben, legolcsóbb ár-
ban, legkedvezőbb feltételekkel.
Szántó Zsigmond, Színház-átjáró.
468

FIGYELJEN!
Központon lakik, lakbérnyit meg-
takarit villanyosnál. Telkemet
amortizációval megterhelheti — 99
évig lakhatik — kibérelvén. Csapó
u. 19. (tervrajzzal.)

Két
egymásba nyíló csinosan butoro-
zott szoba esetleg ellátással ki-
adó. Miklós u. 7.

Kóser
kosztot adok jutányosan, esetleg
lakással. Horovitzné, Hatvan u. 9.
4087

Kiadó
májustól Piac ucca 5. felemelet.
Értekezhetni ugyanott, az üzlet-
ben. 4081

Forgalmas
röfösüzlet más célra is kiadó. —
Csapó u. 99. Értekezni Csapó u.
33—35. Guttmannál. 4059

Zsinór,
rojt harisnyafejlesztés, szemfelsze-
dés Paszománygyárban, Piac u.
32., udvarban. 570

MENEKÜLT ÓRAS
szakszerűen, meglepő olcsón vál-
lal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.